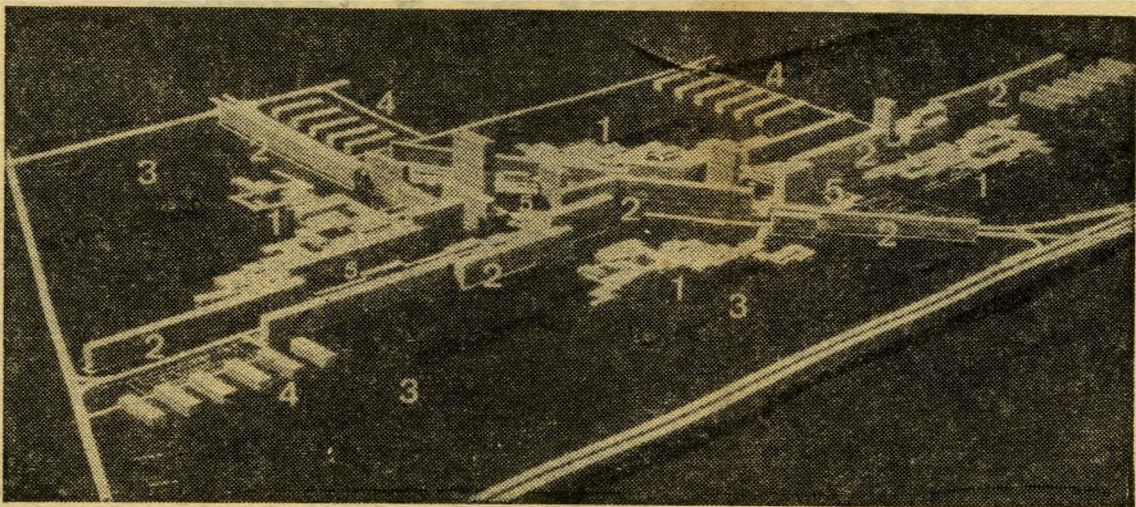

Tízezer–tizenháromezer családnak nyújt majd otthon a rákospalotai lakótelep

A rákospalotai lakónegyed szerkezeti elrendezése: 1. Iskolák, óvodák, bölcsődék, diákszállók. 2. Lakóházak. 3. Zöldterület, sportpályákkal. 4. Családi házak sora. 5. Közintézmények, üzlethálózat.

Az a beépítési tervtanulmány, amely a közelmúltban készült el az EM Típustervező Intézetnél, sok lényeges vonásban újdonság az eddigi fővárosi lakótelepi építkezésekhez képest. Rákospalotán, a Gazdálkodó út mentén, mintegy 200 hektárnyi területen épül majd fel Budapest új lakótelepe; a területileg és lakásszámban is a József Attila telephez hasonló nagyságú, 10–13 ezer családnak új otthon nyújtó városnegyedhez — néhány 22 emeletes egyedi toronyház kivételével — az észak-pesti házigyár adja majd a termékeit. *Előreláthatólag 1970-re az első 1500 lakás már beköltözhető lesz.*

A pesti oldal „Budája”

A ma még jobbára szántóföldekből, szőlőkből álló terület beépítését több tényező indokolta. Közelművésítése viszonylag gazdaságosan megoldható; a lebontandó házak aránya az új otthonok két százalékát sem éri el; az olajjal, illetve a gázzal történő távfűtés lehetőségei kedvezőek; a környéken kevés az ipari üzem, s a levegő tisztaságához az is hozzájárul, hogy Rákospalotának ez a része a pesti oldalnak valóságos kis „Budája”: 25–30 méterrel a Duna szintje felett terül el, ami panorámikus vonatkozásban is előnyös.

A kijelölt területtől két kilométernyire levő, jelenlegi rákospalotai városközpontban mintegy kétezer lakás vár bontásra, helyükön 8000 modern családi otthon épül majd. A szanálendő lakások bérleti máris az új lakónegyedben kaphatnak helyet, s ilyenformán a

XV. kerület két központjának a fejlesztéséhez szinte egyszerre láthatnak hozzá.

15 perc alatt a Baross térre

A terület kijelölésének egyik döntő indoka az, hogy a gyors, zavartalan közlekedés, a jó forgalmi összeköttetés a főváros központjával viszonylag könnyen, több irányból is biztosítható. Az Erzsébet királyné úti villamosjáratot a Bánkút utcai pálya megépítésével egészen az új lakótelepig vezethetik. A Thököly út—Csömöri út—Külső Bosnyák utca —Rákospalota központ útvonalon lebonyolódó autóbuszforgalmat ugyancsak megtoldhatják a Gazdálkodó úttal. A harmadik és a negyedik irány, amelyen át a lakótelep forgalmi kapcsolata megteremthető, a Fehér úti autóbuszjárat meghosszabbítása, valamint a 2-es és a 3-as gyorsforgalmi út.

Számításba kerül az is, hogy a jelenlegi kis földalatti vonalát felszíni közlekedtetés, illetve kéregvasút formájában úgy építik tovább, hogy az a zuglói Kacsóh Pongrác úti lakótelepet is érintve az új rákospalotai városnegyedig húzódjék. A becslések szerint az autóbuszjáratok révén már negyedóra alatt érhetnek be a Baross térre a Gazdálkodó útról, s a földalatti, illetve a villamosok is 20, de legfeljebb 25 perc alatt Budapest belterületére szállítják az utasokat.

Erdőgyűrű a lakónegyed körül

Az új városnegyedben a lakóházak többsége tízemeletes lesz, több épületet 16–22 szintesre terveznek. A teljes komforttal ellátott lakások túlnyomó többsége két- vagy ennél több szobás lesz. A lakótelepen belül családi házak sora is helyet kap, ezeket úgy építik, hogy a családoknak a földszinten is, az emeleten is legyen lakrészüik.

Lényeges változás a korábbi budapesti lakótelep-építkezésekhez képest az új elrendezés, a mindmáig alkalmazott tömbös szerkezet felváltása. A lakóházakat elválasztó kis parkok, pázsitos részek, a felaprózott zöldövezet közművesítése, gondozása, vé-

delme ugyanis meglehetősen nehéz és költséges; a nagyobb gyerekeknek sem nyújt ez kellő játszási lehetőséget, mert a lakókat zavarja a láрма. Végül a zöldterületekkel megbontott lakótömbök vidékies, telepi jellegű kölcsönöznek a lakónegyedeknek.

Mindez a tervezőket új megoldásra sarkallta, amelyet a palotai városnegyednél már érvényesítettek. A Gazdálkodó út — mint a lakótelepet uraló főút — köré csoportosítják az igazgatási, kereskedelmi, szórakozási célokat szolgáló közintézményeket, azokat is, amelyek biztosíthatják, hogy a környékbeliek ne csak „lakjanak” a városnegyedben. A közintézményeket a lakóépületek fogják közre, ezeket az óvodák, iskolák, diákszállók övezik. Az ilyen formán tömörített városnegyedet néhány perces sétával megközelíthető zöldövezet, parkok, sportpályák, erdők gyűrűje veszi körül.

Tömbüzletek, süllyesztett útsávok

A lakónegyed központját úgy tervezik, hogy élénk városias forgalmat, pezsgést nyújtson majd. Ezt a hatást a tervezők úgy kívánják elérni, hogy a közintézmények, üzletek hálózatát a hagyományostól eltérően nem az egyes lakóépületek földszintjén, hanem a főútvonalakon tömbösítve, emeletes elrendezésben telepítik. A lakótelep központjában a teherforgalmat teljesen elkülönítik a személyforgalomtól; az üzletek, raktárak feltöltéséhez, a szállításokhoz a teherforgalmat kétoldalt süllyesztett útsávok és rámpák révén bonyolítják le, a gyalogosforgalmat pedig kis hidak segítségével. Az autóparkolókat ugyancsak a szint alá süllyesztve építik meg.

A beépítési tanulmányterv alapján a BUVÁTI és az EM Típustervező Intézet kapott megbízást a beruházási és kiviteli tervek elkészítésére, hogy a jövő év végén már megkezdődhessenek a tereprendezési, az út- és mélyépítési munkálatok.

Fekete Gábor